

Skolestartkurs 2024 – andre rettigheter

Trond Haagensen, sosionom TRS

Stedfortreder pga sykdom:

Brede Dammann, sosionom TRS

- en del av Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne diagnoser

Utgangspunktet for spørsmål om rettigheter

- Brukermedvirkning
    - Basis ved all kontakt med det offentlige
    - Foreldrenes/pårørendes kunnskap om barnet er utgangspunktet for andres forståelse.
  - Kunnskap
  - Formidling
  - Forståelse
  - Løsninger
-

Andres kompetanse som bidrar til forståelse

Barnehage

- Barnehageloven, § 2 a. *Plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole*
  - Barnehagen skal samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning, jf. [opplæringslova § 13-5](#) og [privatskolelova § 5-5](#). Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang. Barnehagen må ha tillatelse fra barnets foreldre for å utlevere personopplysninger om barnet til skolen.

Skolehelsetjenesten og helsestasjon

- Forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten
  - for eksempel § 6: Innholdet i helsetjeneste i skoler

Spesialisthelsetjenesten

- § 2-1 e. Lov om spesialisthelsetjenesten med mer. Samarbeid

Balanse i formidling

- Barnets verden består av både ressurser og utfordringer/behov.
  - Behov skapes av utfordringer og energitap.
  - Ressurser gir utslag i mestring og glede.
  - Når man formidler behov, må man ikke glemme barnets ressurser.
  - Når man formidler ressurser, må man ikke glemme utfordringene.
-

Bruk av likepersoner

- Verdifull erfaring
  - Kan peke på utfordringer og prosedyrer man må gjennom.
  - Viktig at erfaringen gjelder deres situasjon – det kan være lokale forhold som gir et annet resultat.
-
- NB! Forvaltningsloven, §11. Paragrafen gir deg rett til å få kjennskap til lover, regler og gjeldende praksis for det området du spør om.
-

Rettigheter for transport til og fra skolen

Behov for transport – regulert av Opplæringsloven

- **§7-3. Skyss for funksjonshemmede og mellombels skadde eller sjuke**
  - Elevar som på grunn av funksjonshemming eller mellombels skade eller sjukdom har behov for skyss, har rett til det uavhengig av avstanden mellom heimen og opplæringsstaden.
  - Elevar som har plass i skolefritidsordninga, jf. [opplæringslova § 13-7](#), og som på grunn av funksjonshemming eller mellombels skade eller sjukdom har behov for skyss, har rett til skyss til og frå skolefritidsordninga. Retten omfattar ikkje skyss i skoleferiane. Retten til skyss gjeld uavhengig av avstanden mellom heimen og skolefritidsordninga.

Hva betyr funksjonshemmet i denne sammenhengen?

Utdanningsdirektoratet skriver:

- "Det må imidlertid understrekes at det ikke er nok at man regnes som funksjonshemmet for å få rett til skyss. I tillegg krever § 7-3 at funksjonshemmingen utløser et behov for skyss. Dette innebærer at det er funksjonshemmingens betydning for muligheten til å ta seg frem på skoleveien som blir vurderingstema, og i denne sammenheng vil også individuelle hensyn kunne bli tatt. Det er ikke et krav om at funksjonshemmingen gjør det umulig for eleven å gå til skolen. "

Eksemplet: Jaha, hvem kan bekrefte at mitt barn har en funksjonsnedsettelse som påvirker forflytningsevnen?

- Lege
  - Fysioterapeut
  - Tidligere vedtak
  - Barnehagen
  - Andre
-
- Særlig viktig ved usynlige funksjonsnedsettelser
-

Hvem kan man samarbeide med

- Koordinator
- Fastlege
- Helseysykepleier
- Tildelingstjenesten i kommunen
- Konsulent for funksjonshemmede
- Kontaktlærer
- Rådgiver
- Fast kontaktperson NAV
  - (Ikke en rettighet, men kan be om det)
- •Fast kontaktperson NAV – hjelpemidler
- •Fritidsassistent/støttekontakt
- •PPT
- Habiliteringstjenesten
- Kompetansesenter TRS, TAKO
- Specialistmiljøer

Dokumentasjon kunnskap og bekreftelse

- Egen fremstilling kan være troverdig.
  - Dokumentasjon fra fagpersoner øker troverdigheten
  - Når flere fagpersoner som understøtter den samme fremstillingen, øker troverdigheten enda mer.
-

Betydningen av koordinerte tjenester

Barnekoordinator når alle disse vilkårene er oppfylt:

- Familien venter barn eller har barn under 18 år.
- Barnet har alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne.
- Barnet vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester.

Individuell plan:

- Alle med behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstjenester.
- Uavhengig av alder, diagnose og funksjon.

Ansvarsgruppe

- Kan være aktuelt å opprette dette om det er kontakt med flere fagpersoner over tid
- Til hjelp for å koordinere tjenestene
- Ikke lovfestet rett, men brukes ofte for å samordne tjenestene
- Deltagerne har et faglig ansvar for tjenesten de representerer.

Hva inngår i en individuell plan?

- Tydelige målsettinger og hensikt.
    - Deres mål - ikke tjenesteapparatets
    - Oppfattes dette likt av bruker og tjenesteapparat.
  - Hvilket kunnskapsgrunnlag er det for planen og hvem har ansvaret for oppfølging.
    - Hvilke utredninger og beskrivelser danner grunnlag for valg av tiltak.
    - Hvem er ansvarlige for å gjøre hva, og hvor befinner disse seg i systemet.
  - Hva savnes av kunnskap og opplysninger.
    - Hvilke utredninger/undersøkelser bør foretas.
    - Hvor kan supplerende informasjon innhentes.
  - Funksjonsbeskrivelse med beskrivelse av brukers situasjon og hverdag.
  - Konkretisering av forutsetninger for å nå målene
  - Synliggjøring av eventuell uenighet i virkelighetsbeskrivelsen.
-

Brukerstyrt personlig assistent (BPA)

- Noen kommuner har en ordning som tillater BPA i skolen, som assistent i bestemte formål.
  - Muligheten må undersøkes i hvert enkelt tilfelle, der BPA allerede er etablert.
  - Diskusjon om ansvarsforhold, og skolens ansvar.
  - Skolen er ansvarlig for å tilrettelegge skole- og læringsmiljøet, iflg. Opplæringsloven, §9A.
-

Økonomiske rettigheter – eksempler

Utgifter:

- Skattefradrag
- Grunnstønad

Tidsbruk:

- Hjelpetønad
- Opplæringspenger
- Omsorgstønad
- Pleiepenger
  - Må dokumenteres av sykehus
- Ekstra omsorgsdager

Økonomiske rettigheter 1

Omsorgspenger (hjemme med sykt barn-dager)

Hvem får

Dager du må være borte fra jobb fordi barnet ditt er syk. Antall dager du har krav på omsorgspenger avhenger av familiesituasjonen din.

Dette må du søke om:

Ekstra omsorgsdager når

- du er alene om omsorgen for barn.

- du har barn med kronisk/langvarig sykdom eller funksjonshemming, og dette fører til at du har høyere risiko for å være borte fra jobb.

- når den andre forelderen, som du bor sammen med, ikke kan ha tilsyn med barn i en periode som varer i minst 6 måneder.

Hva ytes

Full kompensasjon for arbeidsinntekt:

10 omsorgsdager per forelder per kalenderår når du har **ett eller to barn**

15 omsorgsdager per kalenderår når du har **tre eller flere barn**

Når du ikke bor sammen med den andre forelderen, og dere har avtale om delt bosted, får dere 10 eller 15 omsorgsdager hver avhengig av hvor mange barn dere har

Hvis du er alene om omsorgen, dobles antall dager (må søkes om)

<https://www.nav.no/omsorgspenger/kalkulator-antall-omsorgsdager>

Økonomiske rettigheter 2

Opplæringspenger

Hvem får

- Opplæringen er for et barn eller en voksen som har en funksjonshemning eller sykdom som varer i mer enn ett år. Det regnes et år fram fra det tidspunktet sykdommen ble konstatert.
- Du får opplæring som er nødvendig for at du skal kunne ta deg av barnet eller den voksne.
- Du får opplæring ved en godkjent helseinstitusjon, eller har deltatt på foreldrekurs ved et offentlig spesialpedagogisk kompetansesenter.
- Opplæringen må vare minst 20 prosent av en uke, for eksempel én hel dag eller to halve. Reisetiden kan regnes med.

Hva som er godkjent institusjon: Sjekk

[Opplæringspenger - nav.no](http://nav.no)

Hva ytes

Man kan få opplæringspenger hvis man må være borte fra jobb for å få opplæring for et barn eller en voksen, som har en funksjonshemning eller langvarig sykdom.

Opplæringspenger dekker inntekten du har opp til 6x Grunnbeløpet (Nå; 711720 kroner)

Økonomiske rettigheter 3

Skattefradrag (foreldrefradrag)

Hvem får

Har du **utgifter til pass av barn** som ved utgangen av inntektsåret er 11 år eller yngre, og/eller barn som er 12 år eller eldre med særskilt behov for omsorg og pleie, kan du få fradrag for dette. Du kan også få fradrag for utgifter til fritidsordning.

Du kan få fradrag for utgifter til:

Barnehage

Dagmamma

Barnepass, også på kveldstid

Skolefritidsordning / idrettsfritidsordning

Kjøring til og fra disse hvis det er omvei til jobben

Betaling for formidling av barnepassstjenester

Hva ytes

Du kan trekke fra maksimalt 25.000 for ett barn, og deretter 15.000 kroner for hvert barn utover ett. Maksimalt fradrag for to barn er dermed 40.000 kroner, for tre barn 55.000 kroner. Det er antall barn per 31.12. som bestemmer fradraget.

Les mer på [Kostnader til barnepass \(foreldrefradrag\) - Skatteetaten](#)

Økonomiske rettigheter 4

Stønad til barnetilsyn

Hvem får

Stønaden dekker deler av utgiftene til barnepass, som for eksempel barnehage, skolefritidsordning (SFO) eller dagmamma når du er enslig mor eller far som er alene om omsorgen for barnet ditt og er i arbeid.

Du kan få stønaden til barnet er ferdig med 4. skoleår. I noen tilfeller kan du få stønad etter at barnet er ferdig med 4. skoleår.

Hvis du har en sykdom som gjør at du ikke kan være i arbeid, kan du få stønad i inntil 1 år. *Sykdommen kan ikke være varig.*

Hvis du kombinerer arbeid med utdanning eller arbeidsøk, kan du få stønad hvis du har utgifter til barnepass når du er på jobb.

Hva ytes

Stønad til barnetilsyn dekker 64 prosent av de dokumenterte utgiftene dine, opp til en øvre grense. Fra 1. januar 2024 er det disse satsene som gjelder:

Antall barn	Maksbeløp per måned	Maksbeløp per år
1 barn	4 650 kroner	55 800 kroner
2 barn	6 066 kroner	72 792 kroner
3 eller flere barn	6 875 kroner	82 500 kroner

Du har ikke rett til stønad til barnetilsyn hvis din brutto månedsinntekt er høyere enn 59 260 kroner (6G)

Les mer på [Stønad til barnetilsyn for enslig mor eller far - nav.no](https://nav.no)

Ikke søk på denne måten!

- Les informasjon
- Klikk på "Søk her" eller "Send inn søknad"

Søk om tjeneste – fra behov til søknad

- Observasjoner, vurderinger: Jeg mener jeg har et behov
- Behov : Har andre det sånn? Hvem vet noe –likepersoner? Anbefaling om å sjekke konkrete tjenester.
- Tjenester : Behov for informasjon, vilkår, målgruppe. Spør en fagperson
- Fagperson som arbeider med aktuell tjeneste. Få informasjon , avklaring av vilkår, behov for dokumentasjon
- Aktuell tjeneste - aktuelt å søke: Hvem skal dokumentere - erklæringer, uttalelser, epikriser, annen dokumentasjon NB! IKKE SYNSING
- Dokumentasjon samlet inn før du søker. Sjekk at de sier det samme , det er avgjørende for troverdigheten.
- Skriv søknaden. Sjekk vilkår. Sjekk at søknad og dokumentasjon sier det samme
- Send søknad. Forbered ev hjemmebesøk eller annen samtale. Ikke utelukk mulighet for avslag. Vedtak skal være skriftlig.

Fylkestjenester og regionale tjenester

- (Re)habiliteringstjenesten
  - Medisinske spesialister (ortopedi, urologi mm)
    - Etter henvisning fra fastlege
  - Spesialpedagogiske kompetansesentra
  - Helsesportsentrene (Beitostølen/Valnesfjord)
  - Hjelpemiddelsentralen (NAV)
  - Landsdekkende bilsenter (NAV)
  - NAV - forvaltning
-

Nyttige lenker

- www.sunnaas.no/trs
  - www.nhf.no
  - www.ffe.no
  - www.nav.no
  - www.helfo.no
  - www.pasientreiser.no
  - www.husbanken.no
  - www.skatteetaten.no
  - www.helsetilsynet.no
  - www.shdir.no
  - www.bufetat.no
  - www.frambu.no (Tema – rettigheter og tiltak)
  - [Samarbeid til barnas beste.docx](#) helsedirektoratets veileder
-